

SESJA POSTEROWA, UCZESTNICZY Z PIĘY (FILIA UAM, POZNAŃ)
Z KIEROWNIKIEM NAUKOWYM KONFERENCJI, DR KRYSZYŃĄ
WALIŃSKĄ. (FOT. Z WYDZIAŁU)

NAGRODZONY W SESJI BIOLOGII MOLEKULARNEJ,
ANTON LAVRINIENKO Z KIJOWA, UKRAINA. (FOT.
Z WYDZIAŁU)

Konferencja odbyła się pod honorowym patronatem JM Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. dr. hab. inż. Tadeusza Kuczyńskiego, a koszty druku materiałów konferencyjnych oraz zakupu atrakcyjnych nagród książkowych częściowo pokryła dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Od strony organizacyjnej pracami kierowała studentka biotechnologii - Ita Szczepańska, natomiast merytoryczne kierownictwo sprawowała niżej podpisana - Krystyna Walińska. Organizacyjnie wspierali konferencję członkowie Koła Naukowego Biologów. Członkowie Komitetu Naukowego rekrutujący się z pracowników naukowych Wydziału Nauk Biologicznych, z dużym zaangażowaniem uczestniczyli w se-

sjach tematycznych. Ich zadaniem było wysłuchanie uczestników, ocena i wytypowanie najciekawszych prezentacji.

W konferencji uczestniczyło ponad 100 osób z Polski, Ukrainy, Niemiec, Hiszpanii i Wietnamu. Reprezentowana była większość polskich ośrodków akademickich (Warszawa, Wrocław, Poznań, Lublin, Szczecin, Kraków, Gdańsk) oraz ośrodki zagraniczne, m.in. Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kherson State University, National Aviation University of Kyiv, BTU Cottbus.

Podczas sesji inauguracyjnej uczestników przywitał prorektor ds. studenckich, prof. dr. hab. Wojciech Strzyżewski i dziekan WNB, prof. dr. hab. Leszek Jerzak, a następnie prof. dr. hab. Beata Gabryś wygłosiła wykład inauguracyjny *Multitrophic interactions in coevolutionary perspective*. W sesjach posterowych, które odbyły się 6 i 7 listopada 2014 r. zaprezentowano ok. 60 plakatów. Zadaniem autorów było krótkie omówienie wyników, a wystąpienia były oceniane przez Komitet Naukowy. 7 listopada równolegle w czterech salach uczestnicy przedstawili 15-minutowe referaty, które również podlegały ocenie. Zaprezentowano ponad 40 wystąpień. Sekcje tematyczne, w ramach których występowali uczestnicy konferencji to: Biologia człowieka, Biologia molekularna, Biotechnologia, Botanika, Ekologia, Ochrona Środowiska i Zoologia. W ostatnim dniu konferencji autorzy najlepszych wystąpień otrzymali dyplomy i nagrody książkowe.

Szczegółowa lista nagrodzonych, jak również inne informacje, znajdują się na stronie konferencji <http://bioconference.wnb.uz.zgora.pl> Oprócz aspektu naukowego, wprowadziliśmy również elementy, które pozwoliły na integrację uczestników, m.in. zaproponowaliśmy wizytę w Muzeum Ziemi Lubuskiej, Palmiarni oraz spacer po mieście, a wieczorem spotkaliśmy się na kolacji w minibrowarze „Haust”.

Tytułem podsumowania należy uznać, że trud przygotowań, dzięki zaangażowaniu kilku osób, został zwieńczony udanym wydarzeniem naukowym, które integruje młodych przyrodników. Wśród uczestników spotkaliśmy starych znajomych, którzy od kilku lat przyjeżdżają na naszą konferencję, co może świadczyć o jej pozytywnej ocenie. W 2015 r. planujemy jubileuszową, dziesiątą edycję. Już zaczęliśmy przygotowania do tego wydarzenia. Zatem zapraszamy za rok!

Krystyna Walińska
opiekun Koła Naukowego Biologów
kierownik naukowy konferencji

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

IX Międzynarodowa Konferencja z okazji Jubileuszu 20-lecia Instytutu Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego *Transgraniczność w perspektywie socjologicznej. Pogranicza i centra współczesnej Europy.*

W dniach 22 -24 października br. odbyła się w Łagowie Lubuskim IX konferencja *Transgraniczność w perspektywie socjologicznej. Pogranicza i centra współczesnej Europy*. Organizatorem konferencji był Instytut Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego, współorganizatorami Lubuskie Towarzystwo Naukowe i Zielonogórski Oddział PTS.

Cykl konferencji *Transgraniczność w perspektywie socjologicznej* organizowany jest w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego od 1996 r. Dotychczas odbyło się dziewięć edycji konferencji i opublikowano dziewięć tomów serii monograficznej pod tym właśnie tytułem. Tym razem naukowcy i praktycy podjęli próbę analizy pogranicza i centrów współczesnej Europy. Tegoroczna konferencja połączona została z jubileuszem dwudziestolecia Instytutu Socjologii, nadano jej tym samym odświętny charakter.

Honorowy patronat nad konferencją objęli:
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Lena Kolarska-Bobińska,
Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Polak,
Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Tadeusz Kuczyński.

Tak jak w poprzednich latach, także i w tym roku organizatorzy zaprosili do udziału przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych, nowością było zaproszenie do dyskusji i obrad praktyków. Czynny udział w konferencji wzięło ponad 100 gości reprezentujących różne dyscypliny naukowe i instytucje. Pełny opis zjawisk mających miejsce na pograniczach, możliwy jest tylko wówczas, gdy przyjmiemy perspektywę interdyscyplinarną, a więc uwzględnimy różne punkty widzenia, wywodzące się z odmiennych stanowisk teoretycznych i empirycznych. Goście konferencji przyjechali z wielu wiodących polskich ośrodków, w których problematyka pogranicza i transgraniczności stanowi przedmiot zainteresowań badaczy: w tym z Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu w Białymstoku, Instytutu Zachodniego, IFiS PAN, Uniwersytetu Warszawskiego, Ośrodka Badań nad Migracjami, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego. Liczną grupę stanowili także zielonogórcy socjologowie - badacze pogranicza. Ważnym głosem wprowadzającym do obrad było wystąpienie prof. Czesława Osękowskiego poświęcone zmianie roli i znaczenia pogranicza polsko-niemieckiego po 1945 r.

Spośród zagranicznych gości udział wzięły między innymi socjolożki z Uniwersytetu w Drohobyczu i Uniwersytetu w Charkowie.

W odróżnieniu od poprzednich edycji konferencji, tym razem zaproponowaliśmy udział w dyskusji osobom czynnie uczestniczącym w działaniach transgranicznych. Konferencję rozpoczął panel z udziałem praktyków współpracy transgranicznej, który moderowany był przez Czesława Fiedorowicza, prezesa Euroregionu „Sprewa-Nysa-Bóbr”. Panel ten zorganizowany został przez Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej i był poświęcony praktycznym wymiarom współpracy polsko-niemieckiej na przestrzeni dziesięciu lat funkcjonowania polski w Unii Europejskiej (temat sesji panelowej: *Bilans 10 lat Polski w Unii Europejskiej. 10 lat współpracy polsko-niemieckiej województwa lubuskiego w kontekście funkcjonowania euroregionów*).

Ciekawa dyskusja praktyków i naukowców potwierdziła wagę organizowania tego typu spotkań na konferencjach naukowych. Jako organizatorzy kolejnych konferencji poświęconych problematyce transgranicznej zapewne uwzględnimy zainteresowanie środowiska badaczy i praktyków wzajemną współpracą i wymianą doświadczeń.

W trakcie pierwszej sesji plenarnej rozważano dylematy teoretyczne i metodologiczne, poświęcone wspólnym zjawiskom transgranicznym. Można było między

FOT. Z WYDZIAŁU

innymi wysłuchać wystąpienia prof. Marka Szczepańskiego (Uniwersytet Śląski) na temat europejskiego i globalnego kontekstu centrów i peryferii, prof. Krzysztofa Jasielskiego (IFiS PAN), który zastanawiał się na peryferijności posocjalistycznych krajów UE, prof. Kazimierza M. Stomczyńskiego (IFiS PAN), prezentującego możliwości empirycznych analiz porównawczych w badaniach pogranicza, a także prof. Tadeusza Krauze z Hofstra University, który mówił o dwoistości granic w kontekście transgraniczności.

Druga sesja plenarna z udziałem zaproszonych gości poświęcona została socjologii pogranicza, jej możliwościom diagnostycznym i eksplanacyjnym. Pojawiła się na niej problematyka ujmująca socjologię pogranicza w różnych kontekstach. Między innymi w warunkach spo-

FOT. Z WYDZIAŁU

teczeństwa pluralistycznego (prof. Andrzej Sadowski, Uniwersytet w Białymstoku), w społecznościach postmigracyjnych (prof. Andrzej Sakson, Instytut Zachodni w Poznaniu), a także w ujęciu historycznym rozwoju subdyscypliny, związanym z polskimi doświadczeniami (prof. Zbigniew Kurcz, Uniwersytet Wrocławski). Sesje plenarne kończyły się komentarzami wygłaszanymi przez prof. Grzegorza Babińskiego i prof. Marka Ziółkowskiego. Nie ograniczały się one do podsumowania czy polemiki z autorami wygłaszanych referatów, były wnikliwymi analizami zjawisk i procesów mających miejsce na pograniczach.

Obrady toczyły się także w ośmiu grupach tematycznych, w których rozważano problematykę związaną z:

- _Wymiarami dyfuzji kulturowej i społecznej;
- _Obszarami współpracy transgranicznej, jej możliwościami i ograniczeniami;
- _Tożsamością indywidualną i zbiorową;
- _Młodością i edukacją w perspektywie transgranicznej;
- _Codziennością życia na pograniczu;
- _Pamięcią historyczną i społeczną;
- _Jakością życia na pograniczu w województwie lubuskim.

Jubileusz dwudziestolecia Instytutu Socjologii nie ograniczył się tylko do dyskusji naukowej. Na ręce dyrektor ISUZ prof. Marii Zielińskiej składano podziękowania, gratulacje i życzenia, związane z dotychczasową działalnością i dorobkiem naukowym pracowników. Punktem kulminacyjnym jubileuszu była uroczysta kolacja. W trakcie obrad wyświetlono specjalnie przygotowany film o dwudziestu latach Instytutu, przypomniano w nim wiele wydarzeń między innymi takich jak XIII Zjazd Socjologiczny, Socjobranie oraz wspólne Instytutowe spotkania i konferencje.

W gościnnym ośrodku Lasów Państwowych w Łagowie uczestnicy konferencji czuli się bardzo dobrze, efektem tego spotkania będą nie tylko publikacje naukowe, ale także przygotowywane projekty wspólnych badań na wielu pograniczach.

Wszyscy uczestnicy konferencji oraz zaproszeni goście otrzymali monografię pod red. Marii Zielińskiej i Beaty Trzop *Transgraniczność w perspektywie socjologicznej. Pogranicza i centra współczesnej Europy*, LTN, Zielona Góra 2014. Monografia ma charakter jubileuszowy, w której znajdują się teksty wybitnych badaczy problematyki transgraniczności i ważnych dla rozwoju Instytut Socjologii postaci z różnych środowisk akademickich.

dr hab. Krystynie Janickiej, prof. UZ

*wyrazy szczerego współczucia
z powodu śmierci **BRATA***

składają

koleżanki i koledzy z Instytutu Socjologii

_15-lecie Katedry Wychowania Fizycznego Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Jubileusz 80. urodzin Profesora Andrzeja Malinowskiego

Z inicjatywy pracowników Katedry Wychowania Fizycznego Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego w dniach 16-17 września 2014 r. odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Ontogeneza i promocja zdrowia w aspekcie medycyny, antropologii i wychowania fizycznego* pod patronatem JM Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego, Marszałka Województwa Lubuskiego, Prezydenta Miasta Zielona Góra, International Association of Sport Kinetics, Polskiego Towarzystwa Antropologicznego, Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej oraz przy współudziale Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Drzonkowie. Konferencja związana była z 15-leciem działalności Katedry oraz jubileuszem 80 urodzin Profesora Andrzeja Malinowskiego.

Celem konferencji była wymiana poglądów i doświadczeń między specjalistami, promowanie kadr naukowych, upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki wśród pracowników i studentów, działanie na rzecz społeczności lokalnej i regionalnej, a także ukazanie dorobku w działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej pracowników Katedry Wychowania Fizycznego UZ.

Uczestnikami konferencji byli pracownicy naukowcy z ośrodków akademickich z całej Polski - z Warszawy, Krakowa, Łodzi, Poznania, Wrocławia, Kielc, Częstochowy, Zielonej Góry, Radomia, Gorzowa Wielkopolskiego, Legnicy oraz z Rosji (Moskwa), Mołdawii (Kiszyniów) i Białorusi (Brześć, Pińsk) zajmujący się antropologią ontogenetyczną, promocją zdrowia i sportem.

Komitet honorowy konferencji reprezentowali: prof. zw. dr hab. Leonard Szymański i prof. zw. dr hab. Andrzej Malinowski.

Komitet naukowy konferencji reprezentowali: prof. UZ dr hab. Ryszard Asienkiewicz (przewodniczący), prof. UZ dr hab. Józef Tatarczuk (wiceprzewodniczący), prof. UZ dr hab. Agnieszka Zembroń-Łacny (wiceprzewodnicząca).

Członkowie komitetu naukowego konferencji: prof. zw. dr hab. Maria Kaczmarek (Przewodnicząca Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Antropologicznego), prof. zw. dr hab. Włodzimierz Starosta (Prezydent International Association of Sport Kinetics), dr Andrzej Bugajski (Przewodniczący Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej), prof. zw. dr hab. Sławomir Drodzowski, prof. dr hab. Elena Godina, prof. zw. dr hab. Zbigniew Izdebski, prof. zw. dr hab. Leszek Jerzak, doc. dr Irina Kho-myakova, prof. zw. dr hab. Jacek Lewandowski, prof. UZ dr hab. Tomasz Lisicki, prof. dr hab. Marina Negasheva, dr Andrzej Pokrywka, prof. dr hab. Mirosława Pridalova, prof. dr hab. Jarmila Riegerova, prof. UZ dr hab. Evgeny Vrublevskiy, prof. UZ dr hab. Piotr Godlewski, prof. AWF dr hab. Dariusz Wieliński, prof. AWF dr hab. Ewa Ziółkowska-Łajp.

Komitet organizacyjny konferencji: dr Ewa Skorupka (sekretarz konferencji), dr Grażyna Biczysko, dr Michał Bajdziński, dr Andrzej Mroczkowski, dr Marek Rokita, dr Ewa Nowacka-Chiari, dr Artur Wandycz i dr Paweł Kowalski.

Uczestników i gości konferencji uroczysto powitał przewodniczący komitetu naukowego prof. Ryszard Asienkiewicz, a otwarcia konferencji dokonała prorektor ds. jakości kształcenia Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. zw. dr hab. Magdalena Graczyk.

PROREKTOR UZ PROF. M. GRACZYK PODCZAS OTWARCIA KONFERENCJI (FOT. Z WYDZIAŁU)

PROF. R. ASIENKIEWICZ PODCZAS PREZENTACJI DOROBKU KWF UZ (FOT. Z WYDZIAŁU)

DZIEKAN WPSiNcz UZ PROF. M. FURMANEK PODCZAS WYSTĄPIENIA (FOT. Z WYDZIAŁU)

PROF. B. WOYNAROWSKA I PROF. A. OWOC (FOT. Z WYDZIAŁU)

PROF. A. MALINOWSKI I PROF. A. OWOC (FOT. Z WYDZIAŁU)

Kierownik KWF prof. Ryszard Asienkiewicz przedstawił historię powołania Katedry, usytuowanie w strukturze uczelni, skład osobowy pracowników, główne kierunki badań naukowych i prac rozwojowych realizowanych w jednostce, osiągnięcia zespołu i priorytety związane z rozwojem kierunku *wychowanie fizyczne*. Na piętnastoletnią działalność KWF składa się ponad 500 publikacji, w tym 16 monografii, 10 zwartych prac zbiorowych pod redakcją naukową, 200 rozdziałów w wydawnictwach zwartych, ponad 80 artykułów w czasopiśmie, 68 w wydawnictwach ciągłych i ponad 100 materiałów pokonferencyjnych. Do priorytetów związanych z rozwojem kierunku *wychowanie fizyczne* należy zaliczyć promowanie adiunktów KWF do uzyskania doktora habilitowanego z zakresu nauk o kulturze fizycznej, a także dążenie do porównywalnych z akademiami wychowania fizycznego warunków do prowadzenia badań naukowych wykorzystujących specjalistyczne pracownie (w tym fizjologii wysiłku fizycznego i antropomotoryki). Osiągnięciem organizacyjnym ostatniego roku pracowników KWF UZ było uzyskanie zgody MNiSW na prowadzenie studiów drugiego stopnia na kierunku *wychowanie fizyczne*.

Spotkanie było również okazją do podziękowania współtwórcom Katedry - pierwszemu kierownikowi prof. zw. dr hab. Leonardowi Szymańskiemu, który w pierwszych latach działalności KWF tworzył zespół naukowo-dydaktyczny, nawiązywał współpracę naukową z ośrodkami akademickimi w Polsce i poza granicami, wspierał doktorów do uzyskania habilitacji, zabezpieczał obiekty sportowe, a także pozyskiwał przychylność władz miasta. Z tworzeniem i działalnością Katedry od pierwszych lat jej funkcjonowania zaangażowany był prof. Józef Tatarczuk, który kontynuował zamierzenia poprzedniego kierownika w latach 2002-2009 oraz rozwijał dalszą współpracę naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Z działalnością KWF we wszystkich jej obszarach związany był prof. Andrzej Malinowski, inicjator wieloaspektowych badań auksologicznych dzieci i młodzieży Ziemi Lubuskiej, których pokłosiem były indywidualne i zespołowe monografie i podręczniki (m.in. Dziecko lubuskie, Auksologia, Antropologia dla pedagogów, Ontogeneza żuchwy ludzkiej, Antropologia dla pedagogów z wybranymi zagadnieniami z chronobiologii i ergonomii).

Od 1995 r. ze środowiskiem akademickim Zielonej Góry (Studium Wychowania Fizycznego i Sportu WSP, a następnie KWF UZ) związany jest prof. Ryszard Asienkiewicz, który prowadził badania auksologiczne (przekrojowe i longitudinalne) populacji regionu lubuskiego (w tym noworodków, dzieci przedszkolnych, uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich, młodzieży akademickiej). Aktywnie wspierał działalność KWF od początku jej funkcjonowania, a obecnie kontynuuje wytyczne swoich poprzedników - prof. Szymańskiego i prof. Tatarczuka dążąc do dalszego jej rozwoju (naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego). Katedrą kieruje od 2009 r. Adresatami podziękowań za wsparcie inicjatywy i rozwój Katedry w zakresie naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym były władze Uniwersytetu Zielonogórskiego i Urzędu Miasta Zielona Góra, przedstawiciele władz państwowych, dyrektorzy ośrodków i klubów sportowych.

Dziekan Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Marek Furmanek przedstawił usytuowanie Katedry Wychowania Fizycznego w strukturze Wydziału, zaprezentował wybitne osiągnięcia studentów kierunku *wychowanie fizyczne* w sporcie na arenach międzynarodowych i krajowych oraz wręczył podziękowania marszałek województwa lubuskiego Elżbiecie Polak, prezydentowi Miasta Zielona Góra Januszowi Kubickiemu, zastępcy prezydenta Miasta Zielona Góra Wioletcie Haręźlak, posłowi na Sejm RP Bogusławowi Wontorowi, dyrektorowi Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji Bogusławowi Sułkowskiemu, dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji Robertowi Jagielowiczowi za wspieranie inicjatyw związanych z rozwojem i promocją wychowania fizycznego oraz patronaty konferencji.

Podczas otwarcia konferencji wystąpili przedstawiciele ładz Miasta Zielona Góra (zastępca prezydenta Miasta Wioleta Harężlak), poseł na Sejm RP Bogusław Wontor, przewodnicząca Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Antropologicznego prof. Maria Kaczmarek. W wystąpieniu, prof. Włodzimierz Starosta uroczystie wręczył honorowe członkostwo International Association of Sport Kinetics IASK prof. Ryszardowi Asienkiewiczowi za osiągnięcia naukowe i organizacyjne. Przewodniczący Polskiego Towarzystwa Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego prof. Alfred Owoc wręczył uroczystie prof. zw. dr hab. Barbarze Woynarowskiej i prof. zw. dr hab. Andrzejowi Malinowskiemu medale im. prof. W. Chodźki „PRO HOMINIS SANITATE”.

W sesji plenarnej konferencji zaprezentowano trzy referaty: prof. Elena Godina *Gender differences in tempos of aging of Moscow population*, prof. Barbara Woynarowska *Zmiany zachowań zdrowotnych i wybranych wskaźników zdrowia młodzieży szkolnej w Polsce w latach 1990-2010*, prof. Włodzimierz Starosta *Poziom wybranych zdolności koordynacyjnych osób w różnym wieku i jego zmienność w procesie starzenia*.

Program konferencji uwzględnił jubileusz 80. urodzin Profesora Andrzeja Malinowskiego, wybitnego antropologa, który pracował w KWF UZ w latach 1998-2006. Zaprezentowano wkład Jubilata w naukowy, dydaktyczny i organizacyjny rozwój nauki polskiej i światowej. Uroczystość uświetnił występ solistów Państwowej Szkoły Muzycznej w Zielonej Górze (dyrektor mgr Renata Lato).

Główne obszary tematyczne konferencji obejmowały:

1. Uwarunkowania rozwoju biologicznego i motorycznego dzieci i młodzieży.
2. Znaczenie sportu w zdrowiu i rozwoju człowieka.
3. Postępowanie korekcyjno-kompensacyjne w zaburzeniach ontogenezy.
4. Społeczne problemy wychowania fizycznego.
5. Wpływ środowiska na zdrowie i rozwój człowieka.
6. Warsztaty metodyczne z psychologii sportu (mgr Marek Lemański).

Podczas konferencji zaprezentowano 95 prac naukowych (w tym 70 referatów i 25 plakatów). Ogłoszono konkurs na najlepsze prace „Młodych naukowców”. Wyróżniono 4 autorów: dr Aleksandrę Kopeć (Wrocław), mgr Martę Dalecką (Zielona Góra), mgr Joannę Solan (Zielona Góra) i mgr Annę Marciniak (Poznań).

Po zakończonych obradach, organizatorzy konferencji zaprosili uczestników na zwiedzenie Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Drzonkowie. Podczas konferencji, uczestnicy obejrzeli występ Alicji Skorupki i Damiana Kramskiego ze Szkoły Tańca „Gracja” w Zielonej Górze.

Składam serdeczne podziękowania pracownikom KWF UZ za zaangażowanie i pomoc, a w szczególności dr Ewie Skorupce (sekretarzowi konferencji), prof. Agnieszce Zembroń-Łacny (wiceprzewodnicząca komitetu naukowego konferencji), dr Grażynie Biczysko, prof. Jozefowi Tatarczukowi (przewodniczącemu komitetu organizacyjnego konferencji), a także dyrektorowi Oficyny Wydawniczej Uniwersytetu Zielonogórskiego mgr. Ryszardowi Błażyńskiemu, mgr. Władysławowi Leśniakowi (SWFiS UZ), dyrektorowi Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji Bogusławowi Sułkowskiemu, dyrektorowi AZS mgr. Markowi Lemańskiemu, obsłudze technicznej Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu UZ i studentom kierunku *wychowanie fizyczne*.

Ryszard Asienkiewicz
Kierownik Katedry Wychowania Fizycznego

Jubileusz 80. urodzin prof. zw. dr. hab. Andrzeja Malinowskiego

JUBILAT, PROF. A. MALINOWSKI (FOT. Z WYDZIAŁU)

Magnificencjo Rektorze,
Czcigodny Profesorze,
Wielce Szanowni Państwo!

Spotykamy się w dniu dzisiejszym na niezwykle doniosłej uroczystości, Jubileuszu 80. urodzin prof. zw. Pana Andrzeja Malinowskiego, wybitnego antropologa. Wielki to dla mnie zaszczyt i przyjemność uczestniczyć w tej uroczystości, przedstawiając działalność i osiągnięcia Pana Profesora w czasie Jego pracy w naszej Katedrze Wychowania Fizycznego. I nie jest to wcale trudne. Wystarczy po prostu ograniczyć się do faktów, które są w tym przypadku nadzwyczaj wymowne. Kiedy w roku 1998 Pan Profesor przyjął propozycję pracy, złożoną przez ówczesnego rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej, prof. Hieronima Szczegółę, w nowotworzonej Katedrze Wychowania Fizycznego w Zielonej Górze, wiele się w niej zmieniło. Rozwój naszej Katedry jest bowiem ściśle związany z działalnością Pana Profesora na polu naukowym i dydaktycznym.

Pierwsze lata działalności Katedry to tworzenie zespołu naukowo-dydaktycznego, nawiązanie współpracy z ośrod-

kami naukowymi w Polsce i poza jej granicami, wspieranie doktorów do uzyskania samodzielności naukowej, a także pozyskiwanie przychylności do jej poczynań władz dziekańskich i władz miasta, co skutecznie realizowali wspólnie - pierwszy kierownik KWF Profesor Leonard Szymański oraz nasz dostojny Jubilat.

Pan Profesor Malinowski skupiał się w swojej pracy przede wszystkim na działalności naukowej, do której również skutecznie zachęcał pracowników Katedry. Nasza Katedra nie byłaby taka jaka jest obecnie bez inspiracji i aktywności twórczej Pana Profesora. To przecież właśnie Pan Profesor nie tylko wniósł do naszej pracy nieoceniony wkład naukowy i dydaktyczny, ale też inspirował nas bezcennymi sugestiami naukowymi i nieustanną zachętą do badań antropologicznych, zwłaszcza populacji dzieci i młodzieży szkolnej i akademickiej z naszego regionu.

To dzięki Panu podjęliśmy z zespołem pracowników Katedry wieloaspektowe badania naukowe dzieci i młodzieży Ziemi Lubuskiej, które zaowocowały monografią *Dziecko lubuskie* wydaną przez Oficynę Wydawniczą Uniwersytetu Zielonogórskiego w 2005 r. Można bez wątplenia uznać, że Pan Profesor jest współtwórcą lubuskiego środowiska naukowego.

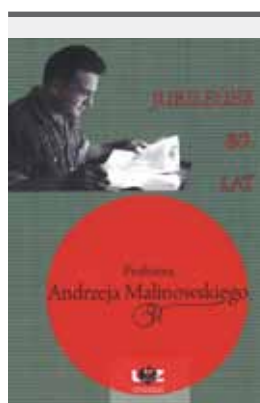
W czasie kilkuletniej pracy Pana Profesora w naszej Katedrze ukazało się bardzo wiele Jego cennych publikacji i opracowań naukowych, wśród których jest między innymi wydana w 2003 r. monografia *Ontogeneza zuchwy ludzkiej*, a następnie w 2004 r. *Auksologia. Rozwój osobniczy człowieka w ujęciu biometrycznym*, zaś w roku 2008 *Antropologia dla pedagogów*.

Pan Profesor Malinowski jest nie tylko wybitnym uczonym i organizatorem życia naukowego, ale także wspaniałym pedagogiem. W ciągu tych siedmiu lat pracy w Uniwersytecie Zielonogórskim prowadził bardzo interesujące wykłady z antropologii i morfologii człowieka. Był promotorem wielu prac licencjackich, magisterskich i doktorskich, a także moderatorem prac habilitacyjnych. W tym miejscu pragniemy jeszcze raz wyrazić wdzięczność Panu Profesorowi za wszelką pomoc, za wiarę w nasze możliwości i konsekwentne utrzymywanie nas na właściwej drodze naukowej.

Jubilat bardzo sobie cenił zajęcia za studentami. Jego wykłady, o bardzo zróżnicowanej tematyce, skupiały zawsze liczne grono słuchaczy. W bezpośrednich rozmowach ze studentami i kolegami można znaleźć pełne szacunku opinie o Profesorze, które obecnie tu zacytuję: „... *bardzo dużo się od niego nauczyłem, na zajęciach, które prowadził zafascynowała mnie jego wiedza i urok osobisty. Najlepsze jest to, że Profesor nie ograniczał się do jednej*

epoki, a omawiając przeszłość i terażniejszość sięgał zawsze do własnych przeżyć i doświadczeń. Pragnę przekazać wyrazy głębokiego szacunku Profesorowi za jego wiedzę i wielką kulturę, chciałbym być taki jak On”.

W roku 2005 Pan Profesor Malinowski przeszedł na emeryturę nie przerywając jednak kontaktu z KWF, w której na zaproszenie kierownictwa dotychczas prowadzi okazjonalne wykłady dla studentów *wychowania fizycznego* i seminaria dla pracowników naukowo-dydaktycznych

KWF, części pracowników Wydziału Nauk Biologicznych i Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu.

Profesor Andrzej Malinowski należy do najwybitniejszych postaci życia naukowego w Polsce. Jako badacz w obszarze antropologii XX wieku znalazł się w grupie największych autorytetów naukowych w kraju, a Jego podręczniki studiowane są przez wiele pokoleń studentów. Od wielu lat współpracuje owocnie z antropologami m.in. ze środowisk: warszawskiego, poznańskiego, wrocławskiego, łódzkiego, bydgoskiego, kieleckiego i innych. Wielu antropologów, którzy utrzymywali stałe kontakty z Profesorem przyznaje, że wywarły one duży wpływ na ich zainteresowania i osiągnięcia naukowe.

Szanowny Panie Profesorze, jest Pan niewątpliwie wielkim autorytetem nie tylko jako człowiek nauki, ale też oryginalny i wszechstronny myśliciel, ogarniający różne dziedziny na poziomie najważniejszych uogólnień w naukach biologicznych i naukach o kulturze fizycznej. Podziwiamy Pana Profesorze jako znawcę, badacza i współtwórcę polskiej antropologii fizycznej, czynnego w różnych obszarach, zatroskanego o etyczne podstawy nauki, świadomego stojących przed cywilizacją i kulturą wyzwań i zagrożeń u progu XXI w.

Podsumowując działalność Pana Profesora na polu naukowym i dydaktycznym nie wolno zapomnieć o Pana wielkim sercu i bogatej osobowości. Jest Pan Profesor dla nas, Jego uczniów i kolegów, kimś zupełnie wyjątkowym. Wielkim humanistą i człowiekiem, który swoją ogromną wiedzę połączył z pełną otwartością na problemy otoczenia, życzliwością dla ludzi i entuzjazmem do pracy. Całym swoim uczciwym życiem zaświadcza Pan prawdę głoszonych poglądów budząc zaufanie, zaszczepiając pozytywne wartości, stając się wzorem do naśladowania.

My wszyscy, wdzięczni współpracownicy Pana Profesora głęboko wierzymy, że długo jeszcze Pan Profesor będzie dla nas nieustającym źródłem inspiracji twórczych, zawsze chętnym do pomocy i zawsze szczodrym w dzieleniu się oryginalnymi pomysłami i radami. Wierzymy, że długo jeszcze będzie Pan Profesor wśród nas, dzieląc się z nami swoją wiedzą, aktywnością i optymizmem.

Wielce Szanowny Panie Profesorze, Dostojny Jubilate, zechce Pan przyjąć z okazji Pańskich 80. urodzin - od wszystkich pracowników i studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego najlepsze życzenia wszelkiej pomyślności, długich lat w jak najlepszym zdrowiu i kondycji do pracy naukowej, spełnienia planów i zamierzeń, a także wielu satysfakcji zawodowych i osobistych. Oby rzeczywistość w dalszym Pana życiu, Drogi Panie Profesorze, okazała się piękniejsza od marzeń i nadziei.

Józef Tatarczuk

O potrzebie badań ilościowych i jakościowych w pedagogice dziecka

Organizatorem seminarium metodologicznego *Perspektywy badawcze w pedagogice dziecka* jakie odbyło się w Uniwersytecie Zielonogórskim była Katedra Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej. W skład Komitetu Naukowego, któremu przewodniczyły prof. UZ dr hab. Marzena Magda-Adamowicz i prof. UZ dr hab. Ewa Narkiewicz-Niedbalec, weszli specjaliści z zakresu pedagogiki i metodologii: prof. zw. dr hab. Stanisław Palka, prof. UAM dr hab. Jan Grzesiak, prof. UZ dr hab. Agnieszka Nowak-Łojewska oraz prof. UKW dr hab. Krystyna Żuchelkowska.

Naczelnym celem seminarium była dyskusja nad wieloparadygmatycznością w pedagogice dziecka. Problemy metodologiczne w tejże pedagogice zostały potraktowane w szerokim zakresie i obejmowały kontekst społeczno-kulturowy, ideologiczny, teoretyczne zakorzenienia oraz możliwości zastosowania. Z tego względu seminarium adresowano do przedstawicieli środowisk akademickich: pracowników naukowych, teoretyków, doktorantów oraz studentów.

Pedagogika jest zarówno nauką społeczną, w której stosuje się badania empiryczne ilościowe jak i nauką humanistyczną, w której stosowane są badania jakościowe. Organizatorzy seminarium wyszli z założenia, iż dzięki badaniom ilościowym można odkryć charakterystyczne, dla danej populacji, prawidłowości. Z kolei celem badań jakościowych jest ukazanie swoistości studiowanych specyficznych zjawisk pedagogicznych, związanych z dzieckiem, równością z osobami badanymi, z dialogiem humanistycznym, symetrią pełnionych ról w dialogu.

Powitania uczestników seminarium dokonali: dziekan Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu prof. UZ dr hab. Marek Furmanek oraz prof. UZ dr hab. Marzena Magda-Adamowicz. Program jednodniowego seminarium obejmował obrady plenarne - przedpołudniowe, w czasie których zostało wygłoszonych 5 referatów i dyskusje oraz popołudniowe - w sekcjach, podczas których dokonano 12 prezentacji prowadzonych badań.

Nieprzypadkowo prof. Stanisław Palka z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie rozpoczął obrady plenarne swoim referatem *Wiązanie podejścia ilościowego z podejściem jakościowym*

w *badaniach empirycznych w pedagogice*. Temat łączenia obu podejść jest bowiem elementem kontrowersyjnym i dyskusyjnym. Prelegent, już na początku swojej wypowiedzi, zwrócił uwagę, że istnieją zróżnicowane orientacje metodologiczne i dzięki temu stwarzana jest możliwość wieloaspektowego, wielowymiarowego poznawania faktów, zjawisk pedagogicznych. Dzięki temu, jak podkreślił S. Palka, jest możliwość całościowego ujmowania zdobytej wiedzy. Prelegent omówił orientacje metodologiczne o charakterze ilościowym i jakościowym, szczególnie mocno mówiąc o skuteczności i sensie wykorzystywania obu orientacji w, prowadzonych przez naukowców, badaniach. Wyniki badań ilościowych stanowią bowiem rezultat analiz statystycznych. Dzięki nim formułowane są ogólne prawidłowości. Z kolei wyniki badań jakościowych uzyskiwane są na podstawie analizy danych dostarczonych przez tekst. Te ostatnie rezultaty przyczyniają się do formułowania teorii ugruntowanych (jednostkowych). Opisują doświadczenia i wyjaśniają zjawiska życia codziennego, które są niemożliwe do „uchwycenia” przez badania ilościowe.

Z referatu prof. Stanisława Palki wyływa wniosek, że stawianie przez badacza określonych pytań poznawczych może skutkować wyborem jednej orientacji metodologicznej, jednakże dla wiedzy teoretycznej i praktycznej ważne jest wiązanie obu podejść.

Rozważania na temat orientacji metodologicznych kontynuowała prof. Krystyna Żuchelkowska z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. W swoim referacie zatytułowanym *Eksperyment pedagogiczny jako podstawowa metoda badań w pedagogice empirycznej* prelegentka szczegółowiej zaprezentowała problematykę orientacji metodologicznych, kładąc nacisk na jedną z metod, tj. eksperyment. Prof. Żuchelkowska omówiła specyfikę tej metody, mocno akcentując wymagania, jakie powinien spełniać eksperyment. Prelegentka wymieniła techniki eksperymentalne, rozpatrując każdą z nich. Swoją referat zakończyła, przytaczając źródła błędów w eksperymencie pedagogicznym.

Kolejny z referatów obrad plenarnych dotyczył ewaluacji w edukacji. O ewaluacji w procedurze badań nad poprawą jakości edukacji dzieci wypowiadał się prof. Jan Grzesiak z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Już na początku swojego wystąpienia profesor Grzesiak stwierdził, iż dokonywanie wszelkich zmian w edukacji ma przyczynić się podniesieniu jakości kształcenia. Z tego też względu ogromną rolę przypisuje się ewaluacji. Jednocześnie prelegent podkreślił istotę autoewaluacji, ściśle powiązanej z samooceną pedagoga. Podsumowując swoje wystąpienie, referujący stwierdził, iż procedury ewaluacyjne powinny stanowić rzetelną, bezstronną (obiektywną) ocenę pracy placówki oświatowej bądź samego nauczyciela, bowiem od stopnia oddziaływań zależy funkcjonowanie dziecka/ucznia.

Prof. E. Narkiewicz-Niedbalec przedstawiła swój referat na temat *Kryteria ocen stosowanych w nauce*. Profesor Narkiewicz-Niedbalec zwróciła uwagę na fakt, że projekty badawcze winny być oceniane według kryteriów obiektywnych. Wyodrębniła kryteria oceny instytucji naukowych, tj. efektywność naukową (30 proc. oceny), prestiż (25 proc.), potencjał naukowy (15 proc.), umiędzynarodowienie (15 proc.), warunki studiowania (10 proc.) i innowacyjność (5 proc.). Do kryteriów oceny ludzi nauki zaliczyła: dorobek naukowy, stopnie naukowe, promocja kadry, kierowanie projektami naukowymi (międzynarodowymi), uznanie środowiska naukowego, wybór na najważniejsze funkcje aka-

demickie. Prelegentka zauważyła, że każda praca naukowa powinna być oceniana bardzo starannie, gdyż niedoskonałość systemu ocen jest główną przyczyną słabości nauki. Omawiając kryteria ocen naukowych, zwróciła uwagę na wskaźniki jakościowe i ilościowe.

Jako ostatnia w obradach plenarnych zabrała głos prof. A. Nowak-Łojewska z Uniwersytetu Zielonogórskiego, która zaprezentowała temat *Fenomenografia jako strategia badań jakościowych*. Profesor Nowak-Łojewska zdecydowanie opowiedziała się za wykorzystaniem jednej strategii

Po zakończeniu części plenarnej i dyskusji z niej wynikających odbyły się obrady w sekcji, której przewodniczyły prof. UZ dr hab. Pola Kuleczka, mgr Katarzyna Mitek oraz mgr Alicja Ostrowska. W obradach tych wzięły udział doktorantki z Uniwersytetu Wrocławskiego i magistrantki z Uniwersytetu Zielonogórskiego, które przedstawiły problematykę badawczą dotyczącą pisanych prac.

Tematyka poruszona podczas seminarium metodologicznego wywołała dyskusję i ożywioną wymianę poglądów. Debata pozwoliła na przybliżenie poruszanych zagadnień,

_ FOT. POLA KULECZKA

_ FOT. POLA KULECZKA

w badaniach empirycznych. W swoim wystąpieniu prelegentka przybliżyła specyfikę badań fenomenograficznych, które ukazują jak rozumiane jest dane zjawisko, i dzięki którym opisywana jest rzeczywistość z punktu widzenia osoby uczestniczącej. W zakończeniu swojej wypowiedzi krytycznie odniosła się do podejścia S. Palki, popierającego łączenie obu podejść metodologicznych. Stwierdziła bowiem, iż należałoby w badaniach opierać się na jednej orientacji metodologicznej.

Po burzliwej dyskusji na temat łączenia badań jakościowych z ilościowymi dziekan WPSiNoZ, prof. Marek Furmanek zaproponował, aby któryś z doktorantów zaprezentował praktyczne łączenie badań ilościowych z jakościowymi. Temat podjęła mgr Alicja Ostrowska - doktorantka UZ.

Temat wystąpienia prelegentki dotyczył *Orientacji życiowych twórczych i odtwórczych gimnazjalistów w kontekście wybranych warunków społecznych ich rodzin. Metodologia i wyniki badań własnych*. Po uzasadnieniu celowości przeprowadzenia badań, doktorantka przedstawiła procedurę badawczą. Umotywowała, że przyjęta strategia ilościowo-jakościowa związana jest ze złożonością podjętych w pracy problemów, a dzięki takiemu podejściu możliwe jest głębsze zrozumienie badanego zjawiska pedagogicznego. Następnie prelegentka omówiła cele, metody, techniki i narzędzia badawcze, jednocześnie wskazując, które z narzędzi dotyczą orientacji ilościowej oraz jakościowej. Badania ilościowe wykorzystano do wyselekcjonowania osób twórczych i odtwórczych z badanej próby. Zaś badania jakościowe posłużyły do analizy indywidualnych nietypowych przypadków. Doktorantka zaprezentowała wyniki badań, które wzbogaciła cytatami z wypowiedzi respondentów, a które świadczyły o ich orientacjach, planach przyszłościowych. Po wystąpieniu odpowiadała na pytania zadane przez prof. E. Narkiewicz-Niedbałec i prof. J. Grzesiaka.

ale także na wymianę poglądów przedstawicieli różnych środowisk akademickich. Szczególnie cenny w seminarium był wkład prof. Stanisława Palki - czołowego autorytetu w dziedzinie metodologii. Poruszone zagadnienia stanowiły cenne źródło informacji, szczególnie dla studentów i doktorantów.

Organizatorzy seminarium podjęli próbę ukazania perspektyw badawczych w pedagogice dziecka. W mojej opinii odnieśli sukces, czego im serdecznie gratuluje. Dziękuję również za zaproszenie do uczestnictwa w tym spotkaniu. Wszystkim zaś Prelegentom winszuję wystąpienie, które z pewnością poszerzyły wiedzę obecnych studentów i doktorantów.

Alicja Ostrowska
doktorantka UZ